

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział 1	
Liberalizacja handlu w ramach regionalnych ugrupowań integracyjnych – kwestie teoretyczne	13
1.1. Międzynarodowa integracja gospodarcza w świetle teorii	13
1.1.1. Istota międzynarodowej integracji gospodarczej	14
1.1.2. Cele i warunki międzynarodowej integracji ekonomicznej	18
1.1.3. Formy międzynarodowych ugrupowań integracyjnych	21
1.2. Regionalna liberalizacja obrotów towarowych w świetle teorii	24
1.2.1. Istota regionalnej liberalizacji handlu międzynarodowego	24
1.2.2. Formy regionalnej liberalizacji handlu	26
1.2.3. Efekty ekonomiczne regionalnej liberalizacji handlu	29
1.3. Dostosowania strukturalne wywołane liberalizacją obrotów – handel wewnątrzgałęziowy	39
1.3.1. Istota i formy handlu wewnątrzgałęziowego	39
1.3.2. Metody pomiaru handlu wewnątrzgałęziowego	43
1.3.3. Trzy typy handlu – komplementarne podejście do metod analizy handlu dwukierunkowego	50
1.3.4. Regionalna liberalizacja handlu i wymiana wewnątrzgałęziowa	52
1.4. Podsumowanie	54

Rozdział 2

Dylematy rozwoju gospodarczego krajów Europy Środkowej i Wschodniej w początkowym okresie transformacji systemowej 57

2.1. Pojęcie krajów Europy Środkowej i Wschodniej	57
2.2. Proces transformacji systemowej – istota i najważniejsze elementy	61
2.2.1. Pojęcie transformacji systemowej	61
2.2.2. Najważniejsze elementy sytuacji gospodarczej krajów EŚW w początkowym okresie transformacji	64
2.2.3. Zakres i charakter niezbędnych zmian	66
2.2.4. Stabilizacja gospodarek i walka z inflacją	67
2.2.5. Prywatyzacja	71
2.3. Dynamika i poziom rozwoju w latach 1989–2003	74
2.3.1. Dynamika produktu krajowego brutto	74
2.3.2. Poziom rozwoju gospodarczego	80
2.4. Podsumowanie	84

Rozdział 3

Umowa CEFTA jako forma integracji regionalnej państw Europy Środkowej i Wschodniej 85

3.1. Determinanty integracji gospodarczej krajów Europy Środkowej i Wschodniej	85
3.2. Geneza Umowy CEFTA	88
3.2.1. Przełamanie niechęci do wzajemnej współpracy	89
3.2.2. Pierwsze wspólne decyzje	90
3.2.3. Pierwsze postanowienia w zakresie liberalizacji handlu wzajemnego	93
3.2.4. Negocjacje i podpisanie Umowy (styczeń–grudzień 1992)	94
3.3. Najważniejsze postanowienia Umowy CEFTA	98
3.3.1. Cele Umowy	98
3.3.2. Podstawowe zasady liberalizacji handlu przewidziane w Umowie	99
3.4. Ewolucja współpracy w ramach CEFTA	109
3.4.1. Etapy liberalizacji handlu	109
3.4.2. Instytucjonalizacja współpracy	118
3.4.3. Podmiotowe rozszerzenie CEFTA	121
3.4.4. Przedmiotowe rozszerzenie zakresu integracji	123
3.5. Podsumowanie	125

Rozdział 4

Rola CEFTA i BAFTA w procesie przygotowań sygnatariuszy do członkostwa w Unii Europejskiej	127
4.1. Uwagi wstępne	127
4.2. Liberalizacja handlu w ramach CEFTA – jej wpływ na wymianę handlową krajów–sygnatariuszy w okresie 1993–2003	129
4.2.1. Dynamika obrotów wzajemnych na tle powiązań globalnych oraz z krajami UE-15	130
4.2.2. Rola wzajemnych powiązań w obrotach handlowych krajów CEFTA	135
4.2.3. Obroty wzajemne w ramach CEFTA wg list liberalizacyjnych	138
4.3. Podobieństwa struktur eksportu i importu Polski, Czech, Słowacji i Węgier w ich handlu wzajemnym oraz z krajami UE-15	146
4.3.1. Metoda analizy	147
4.3.2. Zmiany struktur eksportu i importu	148
4.4. Liberalizacja obrotów a handel wewnątrzgałęziowy w ramach CEFTA oraz z państwami UE-15 w latach 1993–2003	153
4.4.1. Rozwój handlu wewnątrzgałęziowego pomiędzy krajami–założycielami CEFTA	154
4.4.2. Rozwój handlu wewnątrzgałęziowego krajów CEFTA z państwami UE-15	162
4.5. Liberalizacja handlu w ramach BAFTA – jej znaczenie dla handlu krajów członkowskich w latach 1994–2003	168
4.5.1. Uwarunkowania integracji państw bałtyckich	168
4.5.2. Główne tendencje w rozwoju obrotów handlowych	170
4.6. Podsumowanie	172

Rozdział 5

Akcesja do Unii Europejskiej i jej wpływ na strumienie handlu zagranicznego Nowych Państw Członkowskich (UE-10) w latach 2004–2010	176
5.1. Uwagi wstępne	176
5.2. Zmiany warunków handlu po akcesji do UE	177
5.2.1. Handel z krajami UE	178
5.2.2. Handel z krajami trzecimi	180
5.3. Dynamika obrotów handlowych krajów UE-10	182
5.3.1. Eksport	183
5.3.2. Import	192
5.4. Zmiany podobieństwa struktur handlu zagranicznego	200

5.4.1. Eksport	201
5.4.2. Import	202
5.5. Zmiany intensywności handlu wewnątrzgałęziowego	205
5.6. Podsumowanie	208
Zakończenie i główne wnioski	210
Bibliografia	213
Spis tabel	229
Spis wykresów	231
Streszczenie w języku angielskim	233